

ჟურნალისტიკა Journalistic

კორესპონდენცია და ინფორმაციული შენიშვნა (შეპირისპირებითი დახასიათება)

ნათია ჯიქია

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
e-mail: natiajikia17@gmail.com

ინფორმაციული კორესპონდენცია განსხვავდება შენიშვნისაგან საგნის უფრო დეტალური და ფართო ასახვით. ასეთ საგნად ჩვეულებისამებრ გამოდის რომელიღაც ერთეული მოვლენა, მოქმედება, ამბავი. ასეთი ჟანრის პუბლიკაცია შეიცავს საგნის არა მხოლოდ ფაქტოლოგიურ აღწერას, არამედ რამდენიმე ელემენტს შეფასებისა, პროგნოზისა, დანიშნულებისა და ა. შ. ამასთან ერთად ავტორი ინფორმაციული კორესპონდენციის არ ისახავს მიზნად ასახული საგნის ურთიერთკავშირის გამოვლენას, მის შინაარსში წვდომას. მისთვის მთავარია შეატყობინოს გასაშუქებელი მოვლენის ზედაპირზე მდებარე პარამეტრები.

საკვანძო სიტყვები: კორესპონდენცია, ინფორმაციული შენიშვნა

კორესპონდენცია ინფორმაციულ ჟანრებს მიეკუთვნება. „ინფორმაციული ჟანრები ხასიათდება ინფორმაციის მოპოვების ოპერატიულობით, დამუშავების სისწრაფით, ასევე სიზუსტითა და გადმოცემის მკაფიოობით“ [მარინა ვეკუა, 2013: 323].

ეს ჟანრი გულისხმობს ერთი ფაქტის ან ფაქტების ჯგუფის კონკრეტულ აღწერას, ანალიზს, შეფასებას. ფაქტი უნდა იყოს ტიპური, ცხოვრებისეული და საზოგადოებრივად საინტერესო და მნიშვნელოვანი. ინფორმაციულ შენიშვნაში, თუკი ფაქტი თავად მეტყველებს თავის თავზე და თავად ეწევა აგიტაციას, კორესპონდენციაში ფაქტის უფრო მეტი კონსტანტირება და არგუმენტირებულობა მოითხოვება.

ინფორმაციული შენიშვნისაგან განსხვავებით, იგი ითხოვს ფაქტის ლიტერატურულ აღწერას, ერთგვარ ენობრივ სილადეს. თუკი ინფორმაციულ შენიშვნაში მთავარია ფაქტი და მოვლენა, იგივე აქტუალურობით წარმოჩინდება ის კორესპონდენციაში. თუკი ინფორმაცი-

ულ შენიშვნაში გვეძლევა ფაქტის დეპეშური სტილით შეტყობინება, მოკლედ და ლაკონურად გადმოცემა, კორესპონდენციაში გვხვდება ანალიზი - უფრო ვრცელი და მეტყველი, კომენტარში კი უნდა ჩანდეს ტენდენცია. თუკი ფაქტი ინფორმაციულ შენიშვნაში, როგორც ზემოთ აღინიშნა, დეპეშური სტილით გადმოიცემა და ავტორისეული მასში მარტო ფაქტია, კორესპონდენციაში მოითხოვება ავტორისეული ანალიზი და ფაქტის კონსტანტირება.

იგი ერთ-ერთი პუბლიცისტური ჟანრია, მასში მოცემულია ფაქტის ან ფაქტების ჯგუფის, მოვლენის კონკრეტული აღწერა, მათი ანალიზი, შეფასება.

„კარგად დაწერილი ამბავი ნათლად გადმოსცემს სათქმელს, იპყრობს მკითხველის, მაყურებლის ან მსმენლის ყურადღებას საინტერესო მასალით, ციტატებით, კონკრეტული შემთხვევებითა და მაგალითების მოყვანით.“ [მ. მენჩერი, 2013:140]

ინფორმაციულ შენიშვნაში, ისევე როგორც კორესპონდენციაში, მთავარია ფაქტი, თუმცა აქ სხვაობა არამარტო ფაქტების რაოდენობასა და ტევადობაშია, არამედ ფაქტის გადმოცემის მანერაში. კორესპონდენციაში ფაქტის არამარტო ფიქსაცია ხდება, არამედ მისი ახსნა, შეფასება, ანალიზი. ინფორმაციულ შენიშვნაში მთავარია ფიქსაცია, კორესპონდენციაში - ახსნა-განმარტება, ხოლო სტატიაში მთავარია პრობლემაზე მუშაობა ფაქტების დახმარებით.

კორესპონდენციაში კონკრეტული ფაქტების მიხედვით ხდება ზოგადი მოსაზრების გამოტანა.

კორესპონდენციის მეორე თავისებურება ოპერატიულობაა. კორესპონდენტმა საზოგადოებრივად საინტერესო ფაქტები უნდა ასახოს და გააშუქოს დროულად, ფაქტების მიმდინარეობისთანავე. შესაძლოა, საგაზეთო მუშაობის პრაქტიკაში ასეთ მოთხოვნას ჰქონდეს ადგილი: გაზეთი ამა თუ იმ ფაქტს ჯერ ინფორმაციული შენიშვნით გამოეხმაუროს, ხოლო შემდეგ ამავე ფაქტზე კორესპონდენცია ან სხვა სახის მასალა დაბეჭდოს. გამოხატვის ხერხებისა და საშუალებების მიხედვით, ამ ჟანრს თვალსაჩინოდ შუალედური ადგილი უჭირავს ნარკვევსა და ინფორმაციულ შენიშვნას შორის. მაგალითად, არცთუ ისე დეპეშური სტილი გვაქვს კორესპონდენციაში, ისევე, როგორც ეს ხდება ინფორმაციულ შენიშვნაში და არც თუ ისე სიუხვეა მხატვრული საშუალებებისა, როგორც ნარკვევში.

ზოგი კორესპონდენცია შესავლით იწყება, ზოგი პირდაპირ, პირველივე სტრიქონებიდან მოგვაწვდის ფაქტს, ზოგან დიალოგია, ზოგან აღწერაა, ზოგან ადამიანის ხასიათის შტრიხები მოჩანს, ზოგან პორტრეტის კონტურებია დახატული, ხანაც ბუნების აღწერაა მოცემული. კორესპონდენციის სახეებად დაყოფა მიუღებელია, რადგან ფაქტის ან მოვლენის აღნიშვნა (ინფორმირება და შესაბამისად - ინფორმაციული კორესპონდენცია), პოზიტიური და კრიტიკული განხილვა (კრიტიკული კორესპონდენცია), ანალიზი

(ანალიტიკური) განზოგადება ყველა კორესპონდენციის საერთო ნიშან-თვისებაა. ინფორმაციული კორესპონდენცია თავისი არსით ახლოსაა რეპორტაჟთან, თუმცადა ასეთი ის მაინც არ გახლავთ მთელი რიგი ფაქტორების გათვალისწინებით. საქმე იმაში გახლავთ, რომ კორესპონდენციის ავტორი, როგორც წესი, არ იმყოფება მოვლენის ადგილას. გარდა ამისა, ის არ ისახავს მიზნად ამოცანას, რომ მოგვცეს დეტალური ემოციონალური ასახვა საგნისა (ხშირად ეს შეუძლებელია გააკეთო, თუ არ აღმოჩნდი მოვლენის ადგილას). გარდა ამისა, რეპორტაჟი უფრო შეეფერება, შეესაბამება მოვლენის, ფაქტის აღწერას (ხშირად უჩვეულო მოვლენის აღწერას) კორესპონდენცია ხომ ხშირად აღწერს ჩვეულებრივ მოვლენას და არა მარტო მათ, არამედ რაღაც ლოკალურ სიტუაციებს, პროცესებს. კორესპონდენტისათვის მთავარია გადმოსცეს მოვლენის არსი, რეპორტიორისათვის კი- გადმოსცეს არსი ამბისა ექსპრესიულად, ემოციურად, აშკარად, რათა კითხვისას რეპორტაჟის მკითხველებს მოვლენის თვითმხილველის განცდა დაეუფლოთ [*Тертычный А.А., 2000:*]

კორესპონდენცია და ინფორმაციული შენიშვნა ერთ სიბრტყეზე განლაგებული ინფორმაციული ჟანრებია, მათ ბევრი რამ აქვთ საერთო და განმასხვავებელი. მართალია, კორესპონდენცია საბჭოური ჟანრების გამოძახილი უფროა, ვიდრე, მაგალითად ამერიკული ფიჩე, მაგრამ ყველა ჟანრს თავისი სტილი, სპეციფიკა და თავისებურება გააჩნია. ჟანრი - ძველია თუ ახალი, თითოეული მათგანი ერთმნიშვნელოვნად საინტერესოა.

ლიტერატურა:

1. მარინა ვეკუა, ჟილ რუე, „ჟურნალისტიკა“, გთსუ, თბილისი, გამომცემლობა „მერიდიანი“ 2013, ავტორთა ჯგუფი.
2. მელვინ მენჩერი, „მელვინ მენჩერის ახალი ამბების გაშუქება და წერა“, კოლუმბიის უნივერსიტეტი, ფონდი „ღია საზოგადოება საქართველო“, გამომცემლობა „დიოგენე“, 2013.
3. *Тертычный А.А. ЖАНРЫ ПЕРИОДИЧЕСКОЙ ПЕЧАТИ, Учебное пособие* М.: Аспект Пресс, 2000, evartist.narod.ru

Natia Jikia

Correspondence and Informative notes

Abstract

An informative correspondence differs from a note with detailed and wide reflection of the object. This object usually is represented by a unit event, action, story. A publication of this kind of genre contains not only factual description, but several elements of evaluation, forecast, destination and, etc. In addition to it, the author of informative correspondence does not intend to reveal the interrelationship of depicted object accessing to content. The main thing for him is to inform some surface parameters of the event to be covered.

Key words: Correspondence, Informative notes